

Labora AB
Aktiebolag
Box 68
333 21 Smålandsstenar

2009-04-01
1 (5)
Dnr SV2008:950

Uppföljning av regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Laboraskolan i Hylte kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Laboraskolan i Hylte kommun.

Efter genomförd tillsyn konstaterade Skolinspektionen i beslut den 12 november 2008 att Laboraskolan inte uppfyllde alla de krav som ställs för rätt till bidrag för en fristående gymnasieskola. Skolans huvudman ålades därför att senast den 12 februari 2009 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

De påtalade bristerna i Laboraskolan, gymnasieskolans industriprogram, var:

- Skolan levde inte till fullo upp till kraven att undervisningen ska vara saklig och allsidig (9 kap. 2 § skollagen).
- Flertalet av de anställningsförhållanden som rådde vid Laboraskolan var inte förenliga med skollagens bestämmelser (9 kap. 2 och 16 b §§ skollagen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyllde inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyllde inte förordningens krav (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Betygskatalog för gymnasieskolan var ännu inte upprättad (2 kap. 9 § förordning om fristående skolor jämfört med 7 kap. 6 § gymnasieförordningen).

Huvudmannens åtgärder

Huvudmannen har i skrivelse som inkom till Skolinspektionen den 2 februari 2009 redovisat följande åtgärder:

1. Saklighet och allsidighet. Huvudmannen konstaterar att kommunikationen om och förståelse för undervisningens mål, syfte, innehåll och metod varit bristfällig gentemot föräldragruppen. Tre åtgärder har vidtagits. För det första

har en referensgrupp bildats av lärare, rektor, styrelse, elever och föräldrar med syftet att diskutera, samråda och förankra utbildningens mål, syfte, innehåll och metod. För det andra har en allsidig litteraturlista tagits fram i samverkan med två utomstående aktörer, en f.d. barn- och ungdomsbibliotekarie och en docent. För det tredje har kompetensutvecklingsinsatser startat riktade mot huvudmannen, föräldrar, elever och personal. Syftet med kompetensutvecklingen är att förbättra kommunikationen och förståelsen för styrdokumentet hos alla inblandade parter. Kompetensutvecklingen planeras och genomförs under ledning av en oberoende och utomstående part med utbildning och erfarenhet inom pedagogik och skolledning från det kommunala skolväsendet.

2. Personalen är från den 1 januari 2009 anställda av Laboraskolan AB.
3. Likabehandlingsplanen. Skolan har genomfört en temadag under hösten 2008 för att tydliggöra planen för eleverna. Skolan avser också att använda ytterligare tid för att eleverna ska uppleva planen som dagligt levande i verksamheten.
4. Någon ny kvalitetsredovisning är ännu inte upprättad. Utgångspunkten för skolans mål under läsåret 2008/09 är de kritikområden som Skolinspektionen påtalat i sitt beslut.
5. Betygskatalog för gymnasieskolan har upprättats.

Skolinspektionen begärde in kompletterande information från huvudmannen i form av skolans likabehandlingsplan och den litteraturlista som upprättats. Huvudmannen inkom med svar den 25 februari 2009. I detta svar skriver huvudmannen att "Laboraskolans förhållningssätt till allsidig och saklig litteratur har blivit en uppmärksammas och kritisk fråga som på flera sätt skapat en olustig och oacceptabel situation i verksamheten. Skolans sätt att försöka nå en lösning beträffande litteraturfrågan har hittills varit att upprätta en litteraturlista i samråd mellan lärare, föräldrar, elever och litteraturexpertis. Laboraskolans huvudman, dvs. styrelsen för Labora AB, ser av flera skäl att den här metoden inte löser problemet. För det första innebär metoden en inskränkning av lärarnas professionella yrkesutövning och för det andra en kollektiv begränsning som kan påverka enskilda elevers rättighet till en individualiserad undervisning. Av dessa skäl avslår Laboraskolans huvudman denna litteraturlista och avser istället att arbeta med frågeställningen på ett mer strategiskt och övergripande plan, enligt följande punkter".

1. Tydliggöra och synliggöra de nationella styrdokumentens intentioner och mål med fokus på saklighet och allsidighet för personal, föräldrar och elever.
2. Fortbildningsinsatser i syfte att stärka lärarnas profession samt föräldrar och elevers inflytande över undervisningen.

3. Upprätta rutiner som tydliggör tillvägagångssättet vid situationer då kränkande material eller inslag i undervisningen uppstår. Dessa rutiner ska enligt huvudmannen bygga på att varje situation hanteras individuellt och i samförstånd mellan berörda parter utifrån de nationella styrdokumentens mål och intentioner
4. Rektor ska systematiskt följa upp, utvärdera och vid behov vidta åtgärder i arbetet med saklighet och allsidighet. Resultatet av detta arbete ska årligen rapporteras till huvudmannen, lärarpersonal, elever och föräldrar.

Huvudmannen skrev också i sitt svar till Skolinspektionen den 25 februari 2009 att skolans rektor hade av sagt sig sitt uppdrag. Huvudmannen har därför tillsatt en tillförordnad vikarierande rektor samt en tillförordnad vikarierande biträdande rektor under vårterminen 2009. Båda dessa tjänster har internrekryterats inom befintlig lärarpersonal. Under vårterminen 2009 kommer huvudmannen att genomföra en extern rekryteringsprocess med syfte att tillsätta en ny rektor från läsårsstarten 2009/10.

Likabehandlingsplanen saknades i huvudmannens svar från den 25 februari 2009. Skolinspektionen begärde in kompletterade dokument i form av skolans likabehandlingsplan som huvudmannen inkom med den 4:e mars 2009.

Skolinspektionen vill påpeka att lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen av inspektionsbeslutet haft kontakter och genomfört intervjuer med skolans huvudman, skolans rektor, lärare och konsulten som är ansvarig för fortbildningsinsatserna.

Skolinspektionens bedömning och beslut

Skolinspektionen bedömer att Laboraskolan AB har vidtagit sådana åtgärder att de påtalade bristerna avseende anställningsförhållandena, likabehandlingsplanen, kvalitetsredovisningen och betygskatalogen för gymnasieskolan har avhjälpats. Skolinspektionen vill påpeka att Laboraskolans likabehandlingsplan ytterligare kan förbättras avseende en aktuell analys av vilka risker som finns på skolan, samt vilka förebyggande insatser som skolan behöver vidta för att förhindra kränkningar.

Skolinspektionens uppföljning av inspektionsbeslutet visar att det fortfarande föreligger brister avseende saklighet och allsidighet. Det förekommer diskussioner mellan vissa föräldrar och en del av lärarna på skolan om innehåll och läromedelsanvändning i vissa skolämnen. Skolinspektionens utredning visar att

aktiviteterna från vissa föräldrars sida varit av en omfattning som avviker från vad som normalt förekommer i en skolverksamhet. Det har förekommit att enskilda styrelseledamöter utövat påtryckningar för att förmå skolan att inställa planerade aktiviteter. Resultatet av föräldrars agerande har ibland lett till att relevant undervisningsinnehåll tagits bort.

Huvudmannen har i sitt kompletterande svar till Skolinspektionen avstått från den litteraturlista som framtagits med hänvisning till att denna inskränker lärarnas professionella frihet och utgör en kollektiv begränsning av elevernas rätt till en individualiserad undervisning. Huvudmannen vill istället använda fortbildningsinsatser för att dels stärka lärarnas profession och dels stärka elever och föräldrars inflytande. En oberoende konsult med lång erfarenhet från det offentliga skolväsendet har anlitats för att genomföra fortbildningsinsatserna.

Skolinspektionens utredning visar att de åtgärder som huvudmannen vidtagit haft vissa positiva effekter men att det i nuläget inte går att uttala sig om åtgärderna får till effekt att undervisningen på Laboraskolan till alla delar blir saklig och allsidig.

Skolinspektionen bedömer därför att Laboraskolan ännu inte uppfyller de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag för en fristående grundskola.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Enligt Skolinspektionens bedömning kvarstår följande brister i verksamheten vid Laboraskolan:

- Skolan lever inte till fullo upp till kraven att undervisningen ska vara saklig och allsidig (9 kap. 2 § skollagen).

Senast den 1 juni 2009 ska Laboraskolan AB redovisa till Skolinspektionen, avdelningen i Lund, om de insatser som vidtagits haft avsedd effekt för att åstadkomma en saklig och allsidig undervisning på Laboraskolan.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Martin Persson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också verksjurist Frank Nordberg, avdelningsjurist Staffan Opitz och undervisningsrådet Per Ingvar de la Motte deltagit.

Kopia till

Hylte kommun